

A
BÁLNACJON
SZÍNHÁZ

JOANNA QUINN



21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2023

Nancynek és Abinek

„Bőgnék a szelek; mit törődnek ezek a király nevével?”
Shakespeare: *A vihar* (Babits Mihály fordítása)

ELSŐ FELVONÁS

1919–1920

Az év utolsó napja

1919. december 31.

Dorset

Cristabel felkapja a botot. Illik a kezébe. A kertben van, a háznéppel együtt várja, hogy édesapja visszatérjen az új anyukájával. Libériás szolgák lehelgetik hideg ujjukat. Varjak kárognak félszívvel a ház körüli fákön. December utolsó napja van, az év legvége. A délután szürkületbe hajlik, a ház előtti gyep merő sár és hómaradék, ebben gázol a hároméves Cristabel fűzős csizmácskájában, úgy tartja a botot, mint egy kardot, aprócska őrszem rézgombos kabátban.

Suhogatja a botot, élvezi a csattogást, amit csap, egy kis piszkos havat kanalaz fel vele a szájához. A hó ugyanolyan hideg a nyelvén, mint a jégvirág a padlásszobája ablakán, de nem tapad a szájához. Csalódást keltő módon ízetlen. Olyan messze, hogy nem is érdemes észrevenni, dadus a nevét kiabálja. Cristabel csak pislog, és nem figyel a hívásra. Felfedezi, hogy a kert szélén hóvirágok vigyorognak. *Csatt, csatt!*

Cristabel apja, Jasper Seagrave és új hitvese ebben a pillanatban egymás mellett ülnek egy hintóban, s a behajtón közelednek Jasper otthona felé: Chilcombe sokormú, sokkéményes, repkény borította udvarház, elefántszerű, fáradt nagyság lengi körül. Körvonala egy sorozat bágyadt háromszög és magas kéménykürtő, és már négyszáz éve áll egy erdős magaslaton az óceán fölött, kazettás ablakszemeit összehúzza, hogy a tengeri szél és a haladás ne bántsa, mintha lassan belesüppedne az időbe.

A chilcombe-i szolgák szerint a mai nap különleges, Cristabel ennek ellenére már unja. Állandóan várni kell. Állandóan ki kell húznia magát. Ez a nap nem lenne jó mese. Cristabel azokat a meséket szereti, amikben mordályok vannak, és kutyák, nem azokat, amikben hitvesek

és várakozás. *Csatt!* Ahogy felmarkolja a hóvirágok maradékát, meghallja a kerekek alatt csikorgó kavics csontroppanását.

Apja száll ki elsőnek a hintóból – gömbölyű és elégedett, mint egy frissen kifejtett babszem. Aztán előbújik egy gombos csizmás fél láb, utána egy bársonykalap, amely hátrahajlik, hogy megszemlélhesse a házat. Cristabel apja szakállas arcát nézi. Ő is hátradönti a fejét, a kalapos fiatalasszonyt figyeli, aki a hágcsón állva láthatóan magasabb nála.

Cristabel feléjük masírozik a hóban. Már majdnem odaér, amikor a dadus elkapja, és azt sziszegi:

– Mi van a markodban? Hol a kesztyűd?

Jasper odafordul.

– Miért ilyen szutykos a gyerek?

A szutykos gyerek nem figyel az apjára. Nem érdekli. Morgós, undok ember. Ehelyett az új anyukája felé lép, odakínálja neki a maréknyi földet és hóvirágszirmot. De az új anyuka kecsesen fogadja az ügyetlen ajánlódokat; végül is elfogadta Jasper Seagrave házassági ajánlatát is, dacára a kócos szakállnak és a sántításnak.

– Nekem hoztad – mondja az új anyuka, de nem kérdő hangsúllyal.

– Milyen eredeti! – Lelép a hintó hágcsójáról, és elmosolyodik, lebbenő keze Cristabel fejére száll, mintha a gyerek erre szolgálna. A bársonykalap alatt az új anyuka elegáns gyapjú útiruhát visel és nercstólát.

Jasper a személyzet felé fordul és bejelenti:

– Bemutatom az új feleségemet: Mrs. Rosalind Seagrave.

Taps hallatszik.

Cristabel furcsának találja, hogy az új anyukának is Seagrave a neve, mert az az ő neve. Ránéz a földkupacra a markában, aztán megfordítja és ráejti az új anyuka csizmájára, mert kíváncsi, mi történik ezután.

Rosalind ellép a mosolytalan gyermek mellől. Egy anyátlan árva, emlékezteti magát, nincsen, aki a nőies viselkedésre okítsa. Azon gondolkodik, hoznia kellett volna-e szalagokat makrancos, fekete hajába, vagy egy teknőcfésűt, de Jasper már ott is terem mellette, és az ajtó felé tessékeli.

– Végre itt vagy – mondja. – Chilcombe nem a legjobb arcát mutatja. Régen egy csodálatos kovácsoltvas kapu volt a bejáratnál.

Ahogy átlépi a küszöböt, Jasper az esti multság részleteiről beszél. Azt mondja, a falusiak örülnek a felesége érkezésének. Sátorat állítottak a ház mögött, malacot sütnek, és mindenki kupa söröket iszik a házasság örömeire. Most rákacsint a feleségére, kidülleszti a mellkasát a tweedöltönyben, és a nő nem érti, mit is jelent ez az egyik szemre ráereszkedő, majd felemelkedő szemhéj, ez a színpadias fintor.

Rosalind Seagrave, született Elliot, huszonhárom éves, 1914 áprilisában a *Tatler* magazin szerint „magabiztos londoni elsőbálozó” volt, aki most beszél Chilcombe kőbejáratán egy faborítású, galériás helyiségbe, amely olyan magasra nyúlik, mint egy középkori lovagterem. Üreges kürtő, alig világítják meg a réz falikarokban égő gyertyák, a levegője olyan állott, mint a világvégi kápolnáknban.

Furcsa ez az érzés, ahogy belép egy ismeretlen házba, amelyről tudja, hogy a jövőjét jelenti. Rosalind körülnéz, próbálja felmérni, mielőtt a ház észrevenné őt. A csarnok hátsó falán kandalló: hatalmas, kőből faragott, nem ég benne tűz. Keresztbe tett kardok lógnak fölötte. Alig van bútor, és Rosalind nem találja olyan vonzónak, mint áhította. Faragott tölgyfa láda vasból készült zsanérral. Egy páncél, amely lándzsát tart fémkezében. Egy állóóra, egy kornyadozó karácsonyfa és egy versenyzongora liliomcsokorral a tetején.

A zongora nászajándék a férjétől, ezt tudja, de oldalra állították, egy kitömött szarvasfej alá. A falakon körben további bánatos kitömött állatfejek, üvegszemű oroszlanok és antilopok, valamint ősrégi gobelinek, amelyeken profilból ábrázolt emberek hadonásznak nyilakkal. Mivel a gobelinben a kék szín fakul ki utoljára, a hajdani vidám csatajelenetek mostanra bús, víz alatti képekké váltak.

A kandallótól jobbra íves falépcső vezet fel a ház emeleteire, míg Rosalind két oldalán kopott perzsaszőnyegek visznek gótikus ajtónyílásokon át a sötét szobákba, amelyek további sötét szobákba nyíló ajtókat rejtenek, és így tovább, mintha a végtelenségét képeznék le. Csizmája

sarka megakad, ahogy előrelép. Fel kell majd szedni a szőnyegetek, gondolja, ha partit adunk.

Jasper bukkan fel mellette, a komornyikhoz beszél.

– Mondja, Blythe, megjött az én csavargó öcsém? Nem volt képes odatolni az arcát az esküvőre.

A komornyik alig észrevehetően megrázza a fejét, mert Chilcombe-ot így igazgatják, a gesztusok olyan ismerősek és elhasználtak, hogy szinte csak a hiányuk látszik – a benyomás, hogy valaha volt ott valami; az élőlény nyoma a kőben.

Jasper dühösen szippant egyet, és a feleségéhez fordul:

– A szobalányok elvezetik a szobájába.

Rosalindot felkísérik a lépcsőn, el egy sor festmény mellett, amelyek fodros gallérú férfiak tartanak szünetet vadászat közben, hogy megfestethessék a portréjukat, harisnyás lábuk vaddisznók még meleg hulláján nyugszik.

Cristabel a sarokból figyel. Elbújt egy esernyőtartó szobrocska mögé, amely kis indián fiút formáz; kitért karja körébe lehet beállítani az esernyőket, a lovaglóstorokat és apa sétabotjait. Vár, amíg az új anyuka eltűnik a szeme elől, aztán átfut a csarnokon a hátsó lépcsőhöz, amely a fölépcső mögött rejtőzik. Ezen jut le a szuterénbe, a szolgák birodalmába: a konyhába, mosogatóhelyiségbe, raktárakba és pincékbe. Itt, a ház gyökerénél, el tud bújni, hogy megvizsgálhassa új kincseit: a botot és körme alatt a sár félholdját.

Ezen a napon a szuterén zajos hely, a köves konyha visszhangzik a szorgoskodóktól. A szolgák izgatottak az esti ünnepléstől, aggódnak az esküvői parti miatt, és lelkesen fecsegnek az új feleségről. Cristabel bemászik az asztal alá és fülel. Az érdekes kifejezések villámként cikáznak át az agyán: kedvenc szava például a „ló” meg a „sütemény”; a hangzavarból ismerős hangok válnak ki.

Figyelmét Maudie Kitcat, a legfiatalabb konyhalány köti le, aki azt mondja:

– Talán Cristabel kisasszonynak öcsikéje lesz nemsokára.

Cristabel nem látta, hogy öcsike szállt volna ki a hintóból, de talán később jön. Nagyon szeretne egy öcsikét. Jó lenne vele játszani és harcolni.

Szereti Maudie Kitcatet, a konyhalányt. Mindketten a tetőtérben alszanak, és együtt gyakorolják az írást. Cristabel sokszor megkéri Maudie-t, hogy írja le neki a bepárásodott ablakra azoknak a nevét, akiket ismer, és Maudie megteszi, ujjja csikorgó hangot ad, miközben a szavakat formálja – M-A-U-D-I-E, K-U-T-Y-A, D-A-D-U-S, S-Z-A-K-Á-C-S N-É-N-I –, és Cristabel a maga ujjacskájával követi a formájukat, vagy letörli őket, ha nem tetszenek neki. Néha Maudie átmegy hozzá éjjel, ha Cristabel olyan rosszat álmodik, amitől kiabál, és simogatja a fejét, csss, mondja, kicsi lány, csss, ne sírj.

A konyhában a szakács néni így szól:

– Örökös a birtoknak, mi? Reméljük, van még ennyi Jasper Seagraveben.

Hangos nevetés a válasz. Egy férfihang azt kiáltja:

– Ha neki nem megy, én szívesen besegítek!

Újabb nevetés, aztán csörri!, valamit eltörtek. A szolgák röhögése, az érthetetlen szóváltás, dübörgő hullámként borítja el Cristabelt. Elhatározza, hogy a botjával írni fog, a köves padlóra szóródott lisztbe kört rajzol, körbe-körbe. O. O. O. O. Ritka, hogy el tud szökni akadékoskodó dadusától, ki kell használni. O. O. O.

O mint ó. O mint óistenemCristabelmostmitműveltél.

Az első emeleten Rosalind az öltözőasztalnál ül új hálószobájában – bár újnak nem mondhatná, mert minden őszöregnek tűnik benne. A szoba padlója éktelenül nyikorog, törékeny mahagónibútorok veszik körül, amelyeket kormozó petróleumlámpák világítanak meg: olyan tárgyak gyűjteménye, amelyeket nem illendő megérinteni. Valahonnan a házból nevetés hallatszik, Rosalind olyan kellemetlennek érzékeli, mint a vállában gyűlő feszültséget. Egy szobalány áll mögötte és fésüli tintafekete haját, egy másik meg a bőröndjeit csomagolja ki, gondosan veszi elő az alsóneműket, amelyeket illatos szaténpárnává hajtogattak. Rosalind

érzi, hogy figyelik, megítélik. Azt kívánja, bár kicsomagolhatná ő maga a poggyászát.

Rosalind megnézi a képét az öltözőasztal tükreben; összeszedi magát. Olyan hetyke az arca, mint a kedvenc gyereké. Távol ülő szemek, pisze orr. Az a szokása, hogy az álla alatt összekulcsolja a kezét, mintha boldogan nézne egy váratlan ajándékot. Most is ezt csinálja.

Minden nehézség ellenére sikert aratott; ebben kell hinnie. Bántó pletykák keringtek Londonban. Szóbeszéd elővigyázatlan kapcsolatokról. Jövendölések, hogy tönkretette az esélyeit, mert túl sok széptevővel volt kapcsolata. De ezek a férfiak már nincsenek. A kedves fiúk, akikkel táncolt, andalgott és vacsorázott, egymás után eltűntek. Eleinte szörnyű volt, aztán megszokott, ami rosszabb volt, mintha szörnyű lenne, de kevésbé volt fárasztó. Egy idő után pedig hát ez történt. Elmentek, integettek a vonatból, és elföldelték őket idegen helyeken, amelyeknek a neve egyre ismerősebb lett: Ypres, Arras, Somme.

A háború évei fájdalmasan monoton időszak volt, Rosalind egy kényelmetlen karosszékekben gubbasztott, míg anyja felsorolta a megfelelő fiatal emberek nevét a *The Times*ből, akik meghaltak vagy eltűntek. Az újságokban a „fölösleges nőkről” cikkeztek – hajadonok millióiról, akik nem fognak férjhez menni, mert nincs elég férjnekvaló. Rosalind kivágta a társasági szépségek esküvői fotóit és egy könyvecskébe ragasztgatta őket: a szerencsés menekültek gyűjteménye. Attól félt, fekete ruhás vénység lesz belőle is, mint özvegy anyjából; magányos nő, aki a teáscsészékkel foglalkozik meg majomképű kiskutyákkal, aki csapdába esett a kosárban gyűlő kötések és rosszkedvű lábartók között.

És amikor a Nagy Háborúnak vége lett, nem maradt senki, akivel ünnepelni lehetett volna. Az a maroknyi elfogadható férfi, aki hazatért, azzal töltötte a partikon az időt, hogy a harcokról beszélgetett a nagydarab lányokkal, akik hadiszolgálatot végeztek. Rosalind meg csak állt a fal mellett az üres táncrendjével. Úgyhogy amikor találkozott Jasper Seagrave-vel, az özvegyemberrel, aki fiatal feleséget keresett, hogy fiúörököszt szüljön neki, úgy érezte, egy kicsi helyet csináltak neki, egy apró

folyosót, amin végigkúszhat az esküvő narancsvirágszín napjáig, ahol a saját háza várja.

És itt van. Megcsinálta. A téli esküvő nem ideális, de esküvő. A vőlegény náthája ellenére. Annak ellenére, hogy ragaszkodott a zötyögős kocsiúthoz. Annak ellenére, hogy a csikorgó hintó előre-hátra rángó ablakában úgy hullámzott a táj, mintha ügyetlen díszletmunkások lengetnék. Annak ellenére, hogy a szíve összeszorul, mardos. Ezen mind lehet segíteni.

Rosalind felemeli vadonatúj gyémánt fülbevalóját. A tükörből nézi, ahogy a szobalány leteríti elefántcsontszín selyempongyolóját, mohó kézzel elrendezi a baldachinos ágyon, amelynek olyan vastag a matrac, mint a *Borsószem hercegisasszony* mesében. A sötétedő ablakon túl a máglya pattogása hallatszik, az érkező falusiak mormolása, dús, égett illat száll a sülő húsból.

Cristabel a kertben áll a tűz mellett, érdeklődve nézi a nyársra húzott szopós malacot a lángok fölött, aminek almát dugtak a szájába. Cristabel jobbával markolja a botját. Bal keze a kabátja zsebében, ujjai a szuterénben a frissen talált kincseket babrálják: egy újságlap darabja, egy ceruzacsonk. Megnyugtató, hogy vannak ezek az apróságok, amelyeket fogdoshat.

Hallja, hogy a dadus csapkodva keresi a házban, mérges dadus-hangja úgy száll előtte, mint egy falkányi kopó ugatása. Cristabel tudja, mi fog történni. Fel fogják vinni a hálószobájába, és büntetésül nem kap vacsorát, mert elszökött. A gyertyát eloltják, az ajtót bezárják. A tetőtér árnyékos lesz, csupa szöglet; gomolygó feketeség, amelyet csak a lassan mozgó reflektor világít meg, a hold, a nagy, szemháj nélküli szem.

Cristabel a hüvelykujjával döngöli a bot kéréget, később is ezt csinálja keskeny ágyában fekve – ezzel múlatja az időt, amikor nem szabad hisztiznie. Amikor kisbaba volt, hisztizett, és dadus olyan kabátot adott rá, aminek az ujját hátul össze lehetett kötni, hogy ne tudjon kimászni az ágyból. Most már nem fog hisztizni.

A párnája alatt botokat tart, kavicsokat, amelyeknek arca van, és egy régi képeslapot egy kutyáról, aki egy királyé volt, ezt a szőnyeg alatt találta, és elnevezte Kutjának. Felsorakoztatja őket, ad nekik vacsorát, eljátszat velük egy mesét, és lefekteti őket. Vigyázhat rájuk, megsimogathatja a fejüket, ha kiabálnának álmukban, odafigyelhet, hogy ne másszanak ki a hideg fapadlóra.

Leguggol egy hófolt mellé, a botjával betűket ír. O. O. O. Hallja, hogy a dadus azt mondja:

– A búbanatba, hát ott van! A hóban áskál, és összekoszolja magát.

Cristabelnek tetszik a szó, hogy hó. Suttogva ismételteti, aztán folytatja a munkát, mindennapi gyakorlatát: betűket formál, szavakat alkot, neveket gyűjt.

H-O.

Másnap reggel

1920. január 1.

Új év, új évtized, új férj. Új, mint egy új tű. Az anyja mondott mindig valamit, amiben az új tű szerepelt. Rosalind úgy érzi, odatűzték a nászágy takarója alá. Gerince olyan merev, akár a dinoszauruszoké a londoni múzeumban. Rögzítve van a térben. Kiállítási tárgy. Fehér bóbitás szobalányok jönnek-mennek, tüzet gyújtanak, elhúzzák a függönyt, olyan szorgalmasak és távoliak, mint a sirályok. Rosalind az ablakban rángatózó, pucér fákat lát.

Jasper azt mondta, biztos időbe fog telni, amíg alkalmazkodik a feleség szerepéhez. Azt mondta, Rosalind fiatal és újdonság neki, hogy férfival van. (Agyában felmerül egy kép – augusztusi este a csónakház mellett Ruperttel, bajsza úgy döngöli a nyakát, mint a smirgli –, de elhessegeti.) Jasper úgy gondolja, Rosalind idővel megismeri házastársi kötelességeit. Megismeri a megismerhetetlent. Rosalind nagyon mozdulatlan, mert nem tűnik lehetségesnek, hogy ezek az ismeretlen tevékenységek megeshetnek ebben a szobában az olyan makacsul hétköznapi tárgyak mellett, mint az ezüst hajkefeje, az éjjeli lámpája.

A szobalány reggelit hoz, a dunyha tetejére egyensúlyozza a tálcat, hogy a cseppet sem étvágygerjesztő ételek odatolakodjanak Rosalind elé: egy kupac dermedt rántotta, körülötte a sült kolbász sörtéje. Rosalind szalvétával takarja le a tálcat és a parfümszórójáért nyúl: *szíssz, szíssz*, a levegőt betölti a Yardley Eau de Cologne párája.

A szobalányok ide-oda járkálnak, szölongatják egymást. Rosalind hallja, ahogy a megfelelő szavakat formálja a hangja.

– Nincs étvágyam. Köszönöm szépen.

A szobalányok fogják a szavakat és az ételt és elviszik. A sarokban egy kínai paraván diszkrét csigalépcsőt rejt, úgy jöhetnek-mehetnek, hogy nem használják az ajtót.

Hamarosan foglalkoznia kell a dolgokkal. Megfelelően felöltözni, és úgy viselkedni, ahogy elvárják. Legyen... – mit is mondott Jasper? A sötétben olyan szörnyen erős volt a hangja, mint egy óriásé – igen, azt mondta, legyen jó cimborá. Rosalind felnéz a kárpitmennyezetre a feje fölött, hogy megtalálja a formát, amelyet tegnap éjjel bámult. Elbújik a nagy képben, amolyan féloldalas pofa, visszabámul rá, és a motívum többször ismétlődik.

A szobalányok megint feltűnnek, ide-oda lebbennek ruhákkal és alóneműkkel; fel akarják öltöztetni, meg akarják szépíteni. A férfiak régen azt mondogatták, hogy szép. Csodálták és hevesen verdeső szívükről beszéltek neki, és ő ezt diadalnak érezte, imádatnak. Soha nem hitte volna, hogy amit szerelemnek neveznek, az ilyen obszcén erőfeszítéseket jelent. Állatias súlyt és lihegő erő kifejtést. Egy húskupacot, ami dohánytól és portóitól bűzlik, kiszorítja belőle a szuszt, amíg elakad a lélegzete. És a fájdalom: szintiszta fehér fájdalom, mely úgy szikrázott a szemhéja mögött, mint a csillagok. Nem, ennek semmi köze a szerelemhez.

Egy szobalány lép mellé.

– Mr. Seagrave Exeterbe ment lóügyben, asszonyom. Reméli, hogy jól telik az első napja Chilcombe-ban.

Rosalind bólint. Nincs egyetlen szava sem. Olyan üres, mint a papírlap a merev lepedők között.

A szobalány közelebb jön a nyikorgó padlón.

– Tegnap találkoztunk, asszonyom. Biztosan nem emlékszik rám. Betty Bemrose a nevem. Én leszek a komornája.

Rosalind lenéz és meglepetten látja, hogy a szobalány a kezére tette a kezét.

– Óhajt fürdeni, asszonyom? Elcsigázottnak tűnik.

Rosalind felnéz Betty együttérző arcára a fityula alatt. Kerek, szeplős arc, és a keze váratlanul és megnyugtató módon szorítja meg az övét.

Betty folytatja:

– Vannak fürdőolajok, asszonyom. Úgy tudom, ön hozta őket. Azok majd talpra állítják.

– Rózsa – mondja Rosalind. – Van rózsaoaj.

– Csodálatos.

– Egy kedves barátomtól kaptam. Tiszt volt. Franciaországban halt meg.

– Annyian meghaltak! – mondja Betty, és a szomszédos fürdőszobába indul. – A nővérem férje Gallipolinál esett el. Meg sem találták. Hozattam fel forró vizet önnek, már csak az olajat kell beleöntenem.

– A barátom... olyan szeplős volt, mint te.

– Nahát!

– Kedves ember volt.

Betty felbukkan a fürdőszoba ajtajában.

– Amíg fürdik, áthúzatom az ágyat. Teszek még a tűzre. Csak akkor gyújtunk be az emeleten, amikor valaki ott alszik, idő, amíg bemelegszik.

– Egyszer elvitt a Waldorfba. Hallottál már róla?

– Nem mondhatnám, asszonyom.

– Mindenki odajár.

Betty az ágyhoz lép, és gyöngéden félrehúzza a dunyhát.

– Hadd segítsek, asszonyom.

Rosalind megragadja a fiatal nő karját, és hagyja, hogy a szomszéd helyiségbe vezessék, ahol egy öntöttvas ülőkád várja a tűz előtt, benne sekély víz, rózsaillatú.

A konyhaajtó előtt a lépcsőn ülve Cristabel szorosán megmarkolja a botját és a porba írja: Ö-S-I-K-A. Ö-S-I-K-E.

– Próbáld újra – mondja Maudie Kitcat, aki egy kosár szennyes ágyneműt visz. – Már majdnem sikerült.

Az új Mrs. Jasper Seagrave megfürödve és illatosan elhagyja a hálószobáját és lemegy a földszintre. Fogalma sincs, mit várnak tőle. A férje elment, és nem tudja, hogyan kérdezzen rá, mikor jön haza. Érkezett egy levél az édesanyjától, felhívta rá a figyelmét, mennyire fontos, hogy

éreztesse a személyzettel a hatalmát. Rosalind attól fél, hogy az alkalmazottak szemében nem javítja a helyzetét, ha arról kérdezősködik, hol a férje.

De hatalmi szóval elintéz néhány dolgot: a kolbász taszító és csak a kutyáknak való; modern fürdőkádat kell beszerezni; a karácsonyfát ki kell dobni a liliomcsokorral együtt (édesanyja mindig azt mondja, a liliom *bizonyosfajta* nőkre emlékezteti). Ezenkívül: azonnal vásárolni kell egy gramfont, és férje undok kislányának francia nevelőnőre van szüksége. Rosalind édesanyja előredőlő betűivel ezt írja: *Új seprű vagy a házban! Légy energikus és határozott!*

Édesanyja intelmei ellenére Rosalindnak nehezebb esik parancsolgatni a férfi cselédeknek, akik közül sokan, például Blythe, a komornyik, az apja lehetne. Az a helyénvaló, ha ő, az ifjú ara, tudatlan. Hát nem olvasta a *The Lady* hasábjain, hogy „a férfiak nem tudnak ellenállni az ártatlan leányok varázsának”? „Légy elegáns – folytatta a cikk –, egy kicsit elkényeztetett, de nem unalmas.”

Rosalind a zongorára támaszkodik új férje fényképe mellett. Tetszik neki a kifejezés, hogy „új férje”, izgalmas a hangzása, mint egy ajándék doboz zörgő selyempapírjáié. Szívesen mondogatja is, de a képre nem néz rá. *Új férjem. Elegáns, nem unalmas.*

A nap eltelik. Eltelnek az ugyanilyen napok.

Rosalind előfizet különböző magazinokra, és kivágja azon tárgyak fényképét, amelyekre szüksége van új életében – kalapok, bútorok, emberek –, vagy feljegyzi őket egy listára. A hálószobája mellett van egy kis szoba, egy budoár, mindennel, amire a ház asszonyának szüksége lehet: egy csinos asztalka teázáshoz, egy lehúzható tetejű íróasztal, egy elefántcsont papírvágó kés. Rosalind az íróasztalnál ül, és úgy válogat az újságokból kivágott fényképekben, mint egy aranyásó.

Mrs. Hardcastle, a házvezetőnő segítségével rendel néhány nélkülözhetetlen dolgot – selyem párnahuzatokat, kézkrémet –, és várja őket. Ha a galérián áll a lépcső tetején, le tud nézni a bejárati csarnokba, a Tölgycsarnokba, ahogy nevezik, és látja, ha jön valami. Felfedezi, hogy

ha azt mondja: „Sétálgatok egy kicsit”, akkor megszabadulhat az ácsorgó szolgálától. De ha nem tágítanak, akkor kénytelen valóban sétálgatni egy kicsit.

Chilcombe nem nagy ház, összesen kilenc hálósobás, de olyan ósdi módon épült és bővült, hogy minden részét nehéz megközelíteni. A lakóknak és a szolgálknak hosszú utat kell megtenniük kanyargós folyosókon, amelyek úgy görbülnek és lejtnek, mint egy hajó fedélzete. Gyakran váratlan lépcsőfokok bukkannak elő, meglepő lépcsőpihenők. Az ablakok keskenyek, mint a lőrések, a kőfalak pedig nyirkosak, ha hozzájuk ér az ember.

Rosalind szívesen kimenne, de a külvilág elérhetetlennek tűnik. Londonban a külvilágot szépen parkokba rendezték. Alkonyatkor megjelentek hosszú póznáikkal a lámpagyújtogatók, és lángra lobbantották a gázlámpákat az ösvények mentén, mire az egész városban aranyfényű körök keltek életre. De Dorsetben a sötétség olyan határozottan száll le, mintha szenespincébe esne az ember. Nincsenek zenekioszkok, sem szobrok. Csak fenyegető erdők és néhány holdnyi belsőség, ahol csak öreg fák laknak kerítéssel a tövük körül, mintha mind fajtája utolsó példánya lenne. Egy kiszáradóban lévő tölgyfa annyira rozoga, hogy az ágait vasgerendákkal támasztották fel. Mért nem hagyják meghalni? – töpreng Rosalind, mert a fa nagyon csúnya; üres kéregmaradványa saját magának, úgy kikötözve, mint fogoly a börtön falához.

A ház hátsó fele udvarra néz, melyet téglából készült melléképületek szegélyeznek: mosókonyha, szerszámokkamra, istállók. A melléképületek tövében fallal körbevett konyhakert, egy kertész gondozza, aki ide-oda tologat egy talicskát. Néha döglött fácánok vagy nyulak lógnak a kilincseken. A szolgák halkán beszélgetnek, nevetgélnek. Rosalind a lépcsőfordulóban nyíló ablakból figyel, vigyáz, hogy ne vegyék észre.

Nagyjából egy mérföldnyire van egy falu, Chilcombe Mell, de amikor Rosalind és Jasper átvágott rajta a vasútállomásról jövet, a nő csak egy maroknyi zsúptetős házikót látott, néhány boltot, egy templomot és egy kocsmát. Elég elhagyatott helynek tűnt; az épületek úgy bújnak össze a völgy mélyén, mintha egy lavina sodorta volna oda őket. A falun

túl magas dombgerinc, párhuzamosan a tengerparttal, meredek rézsű, tetején elszórt fák és történelem előtti sírdombok. Ridgewaynek nevezik és hatásosan zárja ki a külvilágot. Ki fogja itt megtalálni őt?

Jasper azt mesélte neki, amikor udvarolt, hogy állítólag a Ridgeway az a domb, amire a vén yorki herceg felmasírozta a katonáit, aztán le. De mi értelme volt ennek? – kérdezte, miközben tudta, nem ez a megfelelő válasz. Jasper udvarlása főleg abból állt, hogy történelmi tényeket hordott eléje, mint a macska a döglött egereket, nem érdekelt, örülnek-e nekik. Kapcsolatuk elején már ott volt ez a feszélyezettség: kényszeredett mosolyok és kínos kis eltakarítások.

Mikor egy reggel kopognak a budoár ajtaján, Rosalind felugrik, mert azt várja, Betty hozza a legújabb vásárolt holmit. Ehelyett egy testes, szakállas férfi az, tweed térdnadrágban. Rosalind komolyan meglepődik, mert sikerült teljesen elválasztania Jasper Seagrave testi valóját az „új férjem” ideájától.

– Hallom, vásárolgat – mondja Jasper.

– Csak egy pár apróságot. De miért kopogott? Egy férjnek kell kopognia?

– Ha nem szeretné, nem fogok.

– Csak azért... – Rosalind rájön, hogy máshogy képzelte férj és feleség újbóli találkozását. Nem kéne beviharzania, azt harsogva, mennyire hiányzott neki? Nem kéne csecsebecséssel elhalmoznia? Nem lenne ettől sokkal jobb az egész?

– Délután kiviszem Guinevere-t – mondja Jasper. – Nem akar csatlakozni?

– Az egy ló? De hiszen esik.

– Nem számít. Nem számít. Vacsoránál találkozunk.

– Sosem voltam jó lovas – Rosalind itt elhallgat, nem tudja, hogyan kéne szólítania –, Jasper, drágám.

Jasper a szakállát húzogatja, aztán előrehajol és szúrós puszit nyom az arcára.

– Nem számít – ismétli meg, mielőtt elindulna lefelé.

Rosalind hívja Bettyt, hogy vacsora előtt készítse el a fürdőjét. Bettynek folyamatosan jár a szája, amíg kiteríti Rosalind eau-de-Nil selyemestélyijét – hosszú, egyenes szabású, csupa keskeny berakás, oldalvarrásán gyöngyös hímezés –, és Rosalind hálás érte. Segít lenyugtatni az agyát, amely zaklatott Jasper felbukkanása óta. Elhever az illatos vízben és élvezi Betty fecsegését: a húga eljegyzését, terveket a születésnapjára.

– Születésnap... hány éves is leszel, Betty?

– Huszonhárom, asszonyom.

– Ugyanannyi, mint én.

– Bár akkorácska is lennék, mint ön, asszonyom! Olyan szép lesz ebben a ruhában, mint egy kép!

Rosalind fehér karjára néz.

– Lehet, hogy be kell venni a ruhát, Betty.

– Megint nincs étvágya, asszonyom? Milyen kár! Gondolom, hiányzik önnek a londoni élet. Tudom, hogy az édesanyja gyakran ír levelet.

Rosalind sejti, hogy az anyja nem helyeselné az ilyen bensőséges beszélgetést a személyzettel. Elképzeli, ahogy íróasztalkájára görnyed, és azt körmöli: *Az asszony kötelessége alávetni magát az ura akaratának! Legyen a segítőtársa, a lelkesítője és vezetője!*

– Anyám mindennap ír – mondja. – Én vagyok az egyetlen gyermeke.

– Biztosan büszke önre, hogy ilyen jól megtalálta a helyét – válaszolja Betty.

Az asszony „kötelessége”, gondolja Rosalind. „Alávetni magát.” „Elegáns.” „Nem unalmas.” Ezeket a szavakat forgatja az agyában a sötétvörös ebédlőben a vacsora alatti csendek közben, a hálószobai várakozások alatt és után, amikor a baldachinra néz a féloldalas pofát keresve, aki figyeli asszonyi kötelessége teljesítése közben, és ez segít egy kis távolságot teremteni, amíg tart: a taszító behatolás, a hálóing, amelyet a férje sohasem vesz le, úgy gyűrődik kettőjük közé, mintha Jasper agyon akarná nyomni, és noha egy része küzd, borzad és ellenáll, Rosalind egyetlen porcikáját sem mozdítja, nem kiált fel, csak mindkét kezével kapaszkodik a lepedőbe és elnéz a férje mellett.